

Fondul Proprietatea la apus

Gheorghe Piperea

Adunarea Generală a Acționarilor Fondului Proprietatea din 27 ianuarie 2016 propune reducerea capitalului social cu un pic mai mult de 548 milioane lei, prin reducerea valorii nominale a acțiunii de la 0,9 la 0,85 lei. Sumele rezultate din reducere vor fi atribuite acționarilor. Fondurile de investiții care dețin Fondul Proprietatea în proporție de peste 52% vor încasa din această sumă aproape 225 de milioane lei, adică ceva mai puțin de 50 de milioane de euro.

Astfel de reduceri ale capitalului social au mai fost făcute, căci valoarea nominală a acțiunii, actualmente de 0,9 lei, a fost de un leu la momentul constituirii. Fondul Proprietatea a mai putut distribui acționarilor sume rezultate din reducerea capitalului social; și aici nu mai este vorba de “doar” 100 de milioa-

ne de euro, ci de o sumă de 2 ori mai mare, recte, 200 de milioane de euro; din acești bani, mai mult de jumătate s-au dus către fondurile de investiții, cu titlu de restituire a participației la capitalul social. În plus, așa cum rezultă din presa ultimilor doi ani, Fondul Proprietatea își lichidează parțial unele dintre cele mai bune active, cum ar fi acțiunile deținute la societățile din sectorul energetic.

Având în vedere sumele pe care le vor fi încasat acționarii după ce această reducere de capital social se va definitiva, precum și consecințele fiscale ale acestei „restituiți” de participații la capitalul social, s-ar zice că merită să determini administratorul “privat” al Fondului Proprietatea, mă refer la Franklin Templeton, să convoace astfel de AGA.

Dacă analizăm justificările acestei AGA, așa cum apar ele pe

site-ul Fondului Proprietatea, se va putea observa că, în genere, se vorbește de „optimizarea” capitalului social. Adică, Fondul are prea mult cash și vrea să scape de el, restituind acționarilor sumele rezultate din reducerea capitalului social.

Dar dacă Fondul are prea mult cash, de ce nu îl investește, că doar e fond de investiții, nu? De ce nu distribuie cash-ul cu titlu de dividend?

Restituirea capitalului social nu este considerată un venit al acționarului. Așa că nici societatea nu plătește impozit pe profit de 16%, nici acționarul nu plătește impozit pe dividend (16% din suma rezultată din scăderea impozitului pe profit). Și niciun alt impozit. Așadar, această reducere de capital pare a fi o formă de optimizare fiscală. A se observa că art. 7 pct. 11 lit. d) din Noul Cod fiscal scutește în mod expres de orice impozit distribuirea în bani sau în natură, efectuate cu ocazia reducerii capitalului social, potrivit legii.

Ar fi bine de văzut dacă operațiunea întrunește aceste „condiții ale legii”, pentru a opera scutirea de impozit pe profit.

Din art. 207 alin. (2) lit. b) din Legea nr.31/1990 rezultă cu claritate că, în urmarea unei reduceri de capital social, se pot restitui sume de bani către acționari reprezentând cote părți din capitalul social, dacă nu există pierderi.

Operațiunea se efectuează în două trepte – mai întâi, o hotărâre de principiu, cu un termen obligatoriu de 2 luni de la publicarea hotărârii în care acționarii nu pot trece la pasul decisiv, după care creditorii sunt invitați să se opună, dacă au motive, la reducerea capitalului social, cerând garanții că creanțele lor vor fi plătite, după care urmează reducerea efectivă a capitalul social, cu toate detaliile și procedurile sale legale.

Din documentele care însoțesc convocarea AGA din 27 ianuarie rezultă că Fondul nu are pierderi, deci

aparent, condiția legală este întrunită.

Și totuși există pierderi... Printr-ună notă transmisă ASF de Fondul Proprietatea „privind reducerea capitalului social subscris aferentă anului 2016 având ca scop distribuirea de numerar” prin administrator Franklin Templeton se menționează faptul că, după normele IFRS, Fondul Proprietatea a înregistrat o pierdere contabilă. Principalul factor care ar fi contribuit la înregistrarea pierderii contabile în anul 2015 ar fi fost „modificarea netă negativă nerealizată a valorii juste a participațiilor clasificate la valoarea justă prin profit sau pierdere, în principal aferentă deținerii în OMV Petrom, ca urmare a evoluției negative a prețului acțiunilor acestei companii în anul 2015”.

Cred că ASF, fiscul român și, probabil, și alte organe de anchetă ar putea să se intereseze de această optimizare fiscală și chiar să oprească prin opoziție această operațiune, dacă are motive să creadă că operațiunea este în neregulă. De altfel, acțiunile dobândite de fondurile speculative care dețin controlul Fondului în anii de dinainte de listarea acestuia la bursă par a fi acumulate de la niște persoane fizice care, în prezent, sunt acuzate de infracțiuni grave. Mă refer, desigur, la scandaloasele cazuri aflate pe rolul DNA referitoare la traficul practicat cu dosare, titluri de despăgubire și acțiuni la Fondul Proprietatea și care au făcut spectacol la tv anul trecut. Reamintesc ce am mai spus în paginile ziarului BURSA: bunurile care sunt rezultatul unor infracțiuni sunt supuse confiscării speciale, adică trec în proprietatea Statului.

În orice caz, îmi este foarte clar că aceste distribuii de sume nu sunt în acord cu scopul inițial al Fondului – acela de despăgubire pentru imobilele naționalizate.

În altă ordine de idei, am mai observat niște mici inadvertențe în privința capitalului Fondului. Spre exemplu, conform documentelor care emană de la Fond, capital subscris înregistrat la Registrul Comerțului este de 10.074.080.745,90 lei, iar capital vărsat înregistrat la registrul comerțului: 9.746.649.630,90 lei. Potrivit prevederilor art. 9 din Legea nr. 31/1990, capitalul social nevărsat la data constituirii se “vârșă” în maxim 2 ani de la constituire, iar potrivit prevederilor art. 101 alin. (3) din aceeași lege – acționarii titulari de acțiuni nevărsate în termen nu au drept de vot.

În schimb, capital social vărsat declarat în convocatorul AGA din 27 ianuarie este de 9.869.265.720,90 lei, iar capital social rezultat din reducerea de capitalul social este de 9.320.973.180,85 lei. Care o fi explicația?

Un amănunt interesant este acela că, în timp ce DNA îi înfunda pe profitorii români ai despăgubirilor de la ANRP (și bine le făcea), acțiunile emise de Fondul Proprietatea produceau dividende. Fondurile speculative care dețin acum 52% din Fondul Proprietatea cumpărase ră pachete mari de acțiuni de la persoane fizice române (cu evidenta încălcare a legislației americane, care interzice entităților rezidente în SUA să intre în afaceri cu persoane fizice suspecte de corupție), prețul acestor achiziții nefiind niciodată mai mare de 0,45 lei/acțiune. Acum valoarea nominală a acțiunii este de 0,9 lei pe acțiune. Din discuțiile cu unii actori din piață, a rezultat că, în tot timpul care s-a scurs de la începutul formării acționariatului privat al Fondului Proprietatea (startul fiind dat de înțeleapta decizie a Guvernului Boc de a da administrarea Fondului unei persoane juridice, Franklin Templeton), dividendele totale încasate au dus valoarea netă a acțiunii la

1,25 lei/acțiune, de unde rezultă că, numai din dividend, fondurile speculative au făcut un profit de 0,35 lei/acțiune, la care trebuie adăugat sporul de valoare de piață a acțiunii de minim 0,45 lei/acțiune. Un profit cumulat în 5-6 ani de minim 0,8 lei acțiune. În valori absolute, vorbim de valori cuprinse între 4 – 5 miliarde de lei, adică de un miliard de euro, pe puțin.

Nu știu dacă Statul român a încasat vreun impozit pe această sumă. Cel mai probabil, nu, date fiind convențiile de evitare a dublei impuneri cu SUA și Mare Britanie.

E cert, însă, că de acești bani nu au beneficiat adevărații titulari de despăgubiri – foștii proprietari de imobile naționalizate. Nici cei care au avut norocul să devină acționari – undeva în jur de 3000 de persoane – și, cu atât mai puțin, cei care, cu zecile de mii, au rămas pe dinafara acestui proces de “despăgubire”.

Treptat, treptat, în acest ritm, Fondul Proprietatea se va lichida. Evident, fără a ajunge să își atingă menirea inițială, aceea de vehicul de despăgubire a titularilor. Și asta e rău.

Devine clar că Fondul Proprietatea se pregătește de apus. Ce altceva poți spune văzând cum își lichidează participațiile în acțiunile din energie, când își răscumpăra acțiunile și își reduce capitalul social? De altfel, profilul însuși al acționarilor săi majoritari – fonduri speculative – este exact acesta: investești, crești valoarea acțiunilor, pleci, cu profit de minim 150% în 5 ani.

GHEORGHE PIPEREA

Articol preluat de la Piperea și Asociații